

ת"פ 40682/10/17 - בית המכס ומע"מ ירושלים נגד עדי ישראל קירשטיין, שמעון קירשטיין בע"מ

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 40682-10-17 בית המכס ומע"מ ירושלים נ'
קירשטיין ואח'

בפני
בעניין: כבוד השופט ירון מינטקביץ
בית המכס ומע"מ ירושלים
ע"י עו"ד שושנה שפיגלמן

המאשימה

נגד

1. עדי ישראל קירשטיין
2. שמעון קירשטיין בע"מ
ע"י עו"ד אמנון גולן

הנאשמים

גזר דין

רקע

נאשמת מס' 2 היא חברה שפעלה בזמנים הרלוונטיים בתחום הבניין ונוהלה על ידי נאשם מס' 1 (להלן בהתאמה: **החברה והנאשם**).

בתקופה שבין יוני 2014 ועד דצמבר 2015, ניכתה החברה בדו"חות המס שלה, תשומות בסכום כולל של כ- 17.4 מיליון ש"ח, באמצעות 39 חשבוניות כוזבות של שני עוסקים, עמם לא בצעה כל עסקה. סכום המס שנוכה באופן זה היה מעל 2.5 מיליון ש"ח.

בשל מעשים אלו, הורשעו שני הנאשמים בעבירה של ניכוי תשומות ללא מסמך כדין בנסיבות מחמירות והנאשם הורשע גם בעבירה של מרמה ותחבולה במטרה להתחמק מתשלום מס, לפי חוק מס ערך מוסף.

הודאת הנאשמים באה במסגרתו של הסדר טיעון, בו הוסכם כי אם ישלם הנאשם על חשבון החוב סכום של 700,000 ש"ח, תעתור המאשימה לעונש של 24 חודשי מאסר, ואם לא ישלם הנאשם את הסכום האמור, תעתור המאשימה לעונש של 28 חודשי מאסר. בסופו של דבר, שילם הנאשם את הסכום האמור, ימים ספורים לפני מועד שימוע גזר הדין.

עמדות הצדדים

ב"כ המאשימה הפנתה לחומרתן של עבירות המס אותן עבר הנאשם ופגיעתן בערכים מוגנים שונים, וטענה כי מתחם העונש ההולם את המעשים הוא מאסר בפועל, לתקופה שבין 24 חודשים ועד 36 חודשים, ועונשים נלווים. לאור

ההסדר, ביקשה המאשימה להשית על הנאשם 24 חודשי מאסר וקנס בגובה 5% מסכום העבירות. על החברה ביקשה להשית קנס סמלי (ר' הודעת המאשימה מיום 5.5.19).

ב"כ הנאשם שם את הדגש בטיעונו על נסיבותיו האישיות של הנאשם. לדבריו הנאשם נקלע למשבר כלכלי בעקבות קריסת החברה ונמצא בפשיטת רגל, וכיום עובד כשכיר בשכר נמוך. עוד הפנה לכך שהנאשם מטפל בילדו שהוא נכה בשיעור 100% ולפגיעה נפשית שנגרמה לנאשם בעקבות קריסתו הכלכלית. במסגרת טיעונו הגיש מספר מסמכים, לענין נסיבותיו האישיות.

לאור נתונים אלו, ביקש לאמץ את המלצת שירות המבחן, לשלב את הנאשם בהליך טיפולי ולהפנותו לקבל חוות דעת של הממונה על עבודות השירות.

שני הצדדים הגישו פסיקה לתמיכה בעמדותיהם.

הנאשם ביקש לומר את המילה האחרונה. בדבריו לפני הביע חרטה ובושה על המצב אליו נקלע, וסיפר על הפגיעה שנגרמה לו. בין היתר סיפר כי נתן לבתו 10% מהבעלות בחברה, ובשל כך היא נקלעה לחובות בעקבות קריסתה.

מתחם העונש

חומרת מעשי הנאשמים ברורה. לאורך שנה וחצי הם ניכו תשומות מס בסכום כולל של מעל 2.5 מיליון ש"ח תוך שימוש בעשרות חשבוניות כוזבות של שני עוסקים. מדובר בשליחת יד מתמשכת, מאורגנת ושיטתית אל הקופה הציבורית.

שני ערכים מוגנים נפגעו בשל מעשי הנאשמים, ערך השוויון בנטל המס וערך הפגיעה בקופה הציבורית. המעשים גרעו מן הקופה הציבורית סכום של 2.5 מיליון ש"ח, אשר מתוכם שולם סכום של 700,000 ש"ח. מטיעוני ב"כ הנאשמים עולה, כי הנאשם בהליכי פשיטת רגל ויתרת חובו מהווה בחוב אבוד.

מלבד חומרת העבירות ופגיעתן בערכים מוגנים חשובים, אלו עבירות אשר הפתוי לבצען גדול וסיכויי התפיסה נמוכים. לפיכך יש מדיניות ענישה ראויה אמורה להרתיע נאשמים מבצוע עבירות דומות.

לענין הערכים המוגנים, ר' למשל 3641/06, צ'צ'קס נ' מדינת ישראל.

"בית-משפט זה חזר והדגיש לאורך השנים את החומרה שבה יש להתייחס לעבריינות כלכלית, ועבריינות מס בכלל זה, נוכח תוצאותיה ההרסניות למשק ולכלכלה ולמרקם החברתי, ונוכח פגיעתה הקשה בערך השוויון בנשיאת נטל חובות המס הנדרש לצורך מימון צרכיה של החברה ולפעילותן התקינה של הרשויות הציבוריות. העבריינות הכלכלית, ועבריינות המס בכללה, איננה מסתכמת אך בגריעת כספים מקופת המדינה. היא פוגעת בתודעת האחריות המשותפת של אזרחי המדינה לנשיאה שוויונית בעול הכספי הנדרש לסיפוק צורכי החברה, ובתשתית האמון הנדרשת בין הציבור לבין השלטון האחראי לאכיפה שוויונית של גביית המס - פגיעה הנעשית לרוב באמצעי מירמה מתוחכמים, קשים לאיתור."

לעתים רבות מתיחסת החברה בסלחנות לעברייני מסים, כאילו אין במעשיהם חומרה או פסול מוסרי או ערכי - ולא היא. המנעות תשלום מסים חותרת תחת ערכים חברתיים בסיסיים של שוויון בנשיאה בנטל ומכל בחינה שקולה לשליחת יד לקופת הציבור. משכך, נקודת המוצא היא, כי יש לראות את עבריו המסים ככל עבריו אחר שולח ידו ברכוש חברו -

בהבדל שסיכויי תפיסתו של עבריין המסים נמוכים יותר ורווחיו לרוב גבוהים יותר מאלו של גנב "רגיל", והוא אף אינו משלם את מחיר ההוקעה החברתית אותו משלם עבריין רכוש אחר. לפיכך, על מדיניות הענישה לתת ביטוי לקלון שבעבירות מסים ולכך שאין הבדל בין מי שמתחמק מתשלום מס אמת ובין מי ששולח יד לרכוש חברו.

ר' בהקשר זה רע"פ 7135/10 חן נ' מדינת ישראל, בפסקה יא':

"יש המתפתים לראות עבירות מס, שאין הנגזל האינדיבידואלי בהן ניצב לנגד העיניים והרי הוא הציבור כולו, 'חסר הפנים' כביכול - במבט מקל. לא ולא. אדרבה, בית משפט זה, עוד משכבר הימים, ראה אותן בחומרה וקבע 'כמדיניות רצויה, שלא לאפשר ריצוי עונש מאסר בעבודות שירות כשהמדובר בעבירות פיסקליות' (ע"פ 4097/90 בורסקי נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] מיסים (ה1); שציטטה המשיבה). אכן, רבים מעברייני המס הם אנשים שייראו כנורמטיביים ביסודם, אשר לא ישלחו יד לכיס הזולת - אך אינם נרתעים משליחת יד לכיס הציבורי. לכך מחיר בענישה" (ראו בנוסף: רע"פ 74/13 חלילו נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (17.4.2013); רע"פ 7790/13 חיים נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (20.11.2013); רע"פ 5358/12 שוקרון נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (10.7.2012)).

פסיקה עקבית קובעת, כי בעבירות מסים יש להחמיר עם העבריינים לשם הרתעה, בשל הקלות שבביצוע העבירות והקושי לאתר מבצעה. בפסיקה ניתן דגש על הערך החברתי העומד בבסיס החובה לשלם מסים ולשאת בנטל הכללי ועל הפגיעה החברתית והכלכלית הנגרמות כתוצאה מהן. ר' למשל רע"פ 3446/18, רע"פ 5060/04, הגואל, רע"פ 4791/08, כהן, רע"פ 7450/09, רע"פ 2843/11, אבו עיד, עפ"ג 2444-03-11, ג'בר, רע"פ 7790/13, חיים, רע"פ 1866/14, אופיר זקן, רע"פ 5064/14, רבחי נתשה נ' מדינת ישראל, רע"פ 2259/16, חנוכיב, עפ"ג 19411-05-18, אבו עוואד, עפ"ג 21791-08-17, מואמנה, עפ"ג 64777-06-18, ג'ראדאת, עפ"פ 17493-12-17, מטור ופסיקה דומה רבה.

בקביעת מתחם העונש, אביא בחשבון את סכומי המס הגבוהים שנוכו שלא כדין (מעל 2.5 מיליון ש"ח), את משך הזמן בו בוצעו המעשים ואת רמת הענישה הנוהגת. לאור אלה, מתחם העונש לו עתרה המאשימה, מאסר לתקופה שבין שנתיים ועד שלוש שנים ועונשים נלווים, נראה מתון, שלא לומר מקל, ולטעמי ניתן היה גם לקבוע רף עליון גבוה בהרבה (ר' לשם הדוגמה עפ"ג 17493-12-17, מטור ועפ"ג 64777-06-18, ג'ראדאת, שם אושרו מתחמים גבוהים יותר במקרים דומים). עם זאת, לא אחמיר עם הנאשם מעבר לעמדתה של המאשימה ואאמץ את המתחם לו עתרה, מאסר לתקופה שבין שנתיים ועד שלוש שנים.

נסיבות שאינן קשורות לעבירות

הנאשם יליד 1955, נשוי בשנית ואב לשלושה ילדים בגירים מנשואיו הראשונים. אין לחובתו הרשעות קודמות.

ביום 11.3.19 התקבל בעניינו של הנאשם תסקיר שירות מבחן. התסקיר מפרט את נסיבותיו האישיות של הנאשם. בין היתר עלה, כי הנאשם נשוי בשנית, ואחד מילדיה של רעייתו סובל מנכות של 100% בשל תאונת דרכים. כמו כן לאשת הנאשם ילדה בת 14. אשת הנאשם סובלת מבעיה רפואית ופוטרה לאחרונה מעבודתה, והנאשם עובד כשכיר ומשתכר בדוחק (הוצגו אישורים לעניינים אלה).

מהתסקיר עלה, כי להערכת שירות המבחן ברקע העבירות משבר כלכלי אליו נקלע הנאשם בשנת 2016 בשל תמחור

שגוי של פרויקט, שהביאו אותו להליכי כינוס ופשיטת רגל, וקבלת הלוואות בשוק האפור.

שירות מבחן ציין, כי הנאשם מתקשה לקבל אחריות מלאה על מעשיו ונוטה להשליך את האחריות על גורמים אחרים. להערכת השירות, בשל המשבר הכלכלי אליו נקלע, הנאשם פנה לפתרונות לא חוקיים כמוצא למצבו. עם זאת, הנאשם הביע חרטה צער ובושה על מעשיו, משקיע מאמצים ומגלה כוחות לשיקום חייו, וכן הביע רצון להשתלב בטיפול.

שירות המבחן העריך כי הנאשם זקוק להתערבות טיפולית יעודית לעברייני מרמה והמליץ לשלבו בתכנית כאמור, ולשם כך לדחות את מתן גזר הדין בחצי שנה.

דין והכרעה

לזכות הנאשם זקפתי את הודאתו במיוחס לו ואת העובדה כי זו הסתבכותו הראשונה בפלילים. עם זאת, התקשיתי לקבל את הערכת שירות המבחן, כי המעשים נעשו על רקע משבר כלכלי אליו נקלע הנאשם: העבירות מושא האישום נעברו בשנים 2014-2015, ואילו מהתסקיר עולה, כי הנאשם נקלע למשבר בשנת 2016 - לאחר ביצוע העבירות.

לחובת הנאשם זקפתי את העובדה שעד כה לא הסיר את מחדליו וחוב המס לא שולם.

המדובר בנתון משמעותי בתיקי מס, שכן הבעת החרטה של עבריין מסים אמורה להתבטא בראש ובראשונה בתשלום חוב המס. בסופו של דבר מתוך סכום מס של כ- 2.5 מיליון ש"ח, שולם סכום של 700,000 ש"ח בלבד והיתרה, סכום של כ- 1.8 מיליון ש"ח, מהווה חוב אבוד.

אני ער לכך שיתרת חוב המס לא שולמה בשל מצבו הכלכלי של הנאשם, אשר נמצא בהליכי פשיטת רגל. הפסיקה קובעת, כי לא ניתן לתת משקל לענין זה. ר' למשל רע"פ 5557/09, שוסטרמן נ' מדינת ישראל, שם נפסק בעניינו של מי שקיבל הפטר מתשלום חוב מס:

בית משפט זה ציין פעמים רבות, כי בעבירות כלכליות ועבירות המס בכלל זה, על מדיניות הענישה לשקף את הסכנה הגדולה הטמונה בהן לפרט ולציבור כאחד, ואת יסוד ההרתעה הנדרש ביחס לביצועה (ראו בעניין זה ע"פ 6474/03 מלכה נ' מדינת ישראל, פ"ד נח(3) 721, 727 (2004); ע"פ 624/80 חברת וייס ורנסט נ' מדינת ישראל, פ"ד לה(3) 211, 217-218 (1981)). נטיית בתי המשפט ליתן משקל להסרת המחדל על ידי העבריין מטרתה להפחית את חומרת המעשים בדיעבד בכך שלפחות החסר בקופה הציבורית שנוצר עקב העבירות נרפא. ברי כי ככל שחסר זה בקופה הציבורית נותר, אף אם מסיבה זו או אחרת אין עוד אפשרות לגבות אותו מעובר העבירה במישור האזרחי, לא ניתן לראות בכך הפחתה בחומרת המעשים ולראות בכך משום "הסרת המחדל" במישור שיקולים זה.

ר' גם רע"פ 7773/16, חננאל נ' מדינת ישראל, מיום 26.10.16, שם נפסק:

אציין, בהקשר זה, כי צדק בית משפט השלום בקביעתו כי אתאי-הסרת המחדל מצידו של המבקש שישלשקול כשיקול רלוונטי לחומרה, ואין לקבל את הטענה כי אין לנתון זה כל משקל, אך בשל כך שאין ביכולתו של המבקש להסיר את המחדל.

במקרה שלפני נכון עוד יותר שלא לתת משקל לסיבה מדוע לא שולם חוב המס, שהרי המס נגבה על ידי הנאשם

מלקוחותיו והוא היה אמור להעבירו לקופת המדינה. הנאשם בחר להשאיר את סכום המס תחת ידו ולנכותו באמצעות חשבוניות כוזבות ואינו יכול להשמע בטענה שכיום אינו יכול לשלמו.

נתתי דעתי להמלצת שירות המבחן, לדחות את גזירת דינו של הנאשם עד לאחר שישלים הליך טיפולי יעודי לעברייני מרמה - אך לא ראיתי לכך מקום. פסיקה עקבית קובעת, כי בעבירות מסים לנסיבותיו האישיות של העברייני יש משקל נמוך. ר' למשל רע"פ 7964/13, יוחנן רבינשטיין נ' מדינת ישראל (פסקה 9):

חומרתן של עבירות המס נעוצה בפגיעתן הקשה בערך השוויון, העומד ביסוד חובת תשלום המס. ההתחמקות הבלתי חוקית מתשלום מס אמת, מגדילה את עול המס המוטל על אזרחי המדינה, והיא פוגעת בקופה הציבורית. אין צריך לומר, כי באותה שעה, המתחמק ממס נהנה משירותיה של המדינה, הממומנים מכיסיהם של אזרחים שומרי חוק. חומרה זו היא שהביאה למדיניות ענישה מחמירה הנלווית לעבירות המס, ובמסגרתה יש לבכר את האינטרס הציבורי על פני שיקולים הנוגעים לנסיבותיו האישיות של המבקש ולקשייו הכלכליים. ככלל, הרשעה בעבירות מס תגרור אחריה הטלת עונש מאסר מאחורי סורג ובריה לצד הטלתו של קנס כספי, אשר נועד לפגוע בכדאיות הכלכלית של ביצוע העבירות.

ר' גם רע"פ 977/13 אודיז' נ' מדינת ישראל (20.2.2013)[פורסם בנבו]:

"בית משפט זה כבר קבע, לא אחת, כי עבירות המס מתאפיינות בחומרה יתרה נוכח פגיעתן הישירה- בקופה הציבורית, והעקיפה- בכיסו של כל אזרח, ולאור חתירתן תחת ערך השוויון בנשיאת נטל המס [...]. לאור הלכה זו הותוותה בפסיקה מדיניות הענישה, לפיה יש לגזור את דינם של עברייני המס תוך מתן הבכורה לשיקולי ההרתעה, ולהעדיף על פני נסיבותיו האישיות של הנאשם [...]. עוד נקבע, כי בגין עבירות אלו, אין להסתפק, ככלל, בהשתת עונש מאסר, אשר ירוצה בעבודות שירות, אלא יש למצות את הדין עם העבריינים באמצעות הטלת עונש מאסר בפועל, המלווה בקנס כספי".

משכך, לא ראיתי כי שיקולי שיקומו של הנאשם מצדיקים חריגה ממתחם העונש ועל כן לא ראיתי מקום לדחות את גזירת הדין ולאפשר לנאשם להשתלב במסגרת טיפולית, כאשר ברור שגם אם ההליך ישא פירות, הדבר לא יביא להקלה בעונשו. אדגיש, כי העבירות בהן נכשל הנאשם לא נעברו על רקע של מצוקה. הנאשם היה בעליה ומנהלה של חברה קבלנית פעילה, ובחר לבצע את העבירות בשל תאוות בצע גרידא, ולא משום טעם אחר, המצדיק התחשבות והקלה בעונש לצורך הליך שיקומי.

לפיכך גוזר על הנאשמים את העונשים הבאים:

נאשם מס' 1

- א. עשרים וארבעה חודשי מאסר בפועל. תחילת ריצוי העונש ביום 23.6.19.
- ב. ששה חודשי מאסר, אותו לא ירצה אלא אם יעבור עבירה על חוק מס ערך מוסף או פקודת מס הכנסה שהיא פשע תוך שלוש שנים מיום שחרורו מהמאסר.
- ג. שלושה חודשי מאסר, אותו לא ירצה אלא אם יעבור עבירה על חוק מס ערך מוסף או פקודת מס הכנסה שהיא עוון תוך שלוש שנים מיום שחרורו מהמאסר.

ד. קנס בסך 50,000 ש"ח או חצי שנה מאסר תמורתו. הקנס ישולם עד ליום 1.9.19.

נאשמת מס' 2 (החברה)

קנס בסך 1,000 ש"ח. הסכום ישולם עד יום 1.9.19.

הנאשם יתאם כניסתו למאסר עם ענף אבחון ומיון של שירות בתי הסוהר בטלפונים 08-9787377 או 08-9787336. ככל שלא יקבל הנאשם הנחיה אחרת, עליו להתייצב עד השעה 9:00 במתקן כליאה ניצן ברמלה עם תעודה מזהה והעתק גזר הדין.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים תוך 45 יום.

ניתן היום, ז' אייר תשע"ט, 12 מאי 2019, במעמד הצדדים.